

New Changed Syllabus Training One Day Workshop

Social Psychology Paper – IV

Dr. P.B. Darure

Head of Department of Psychology

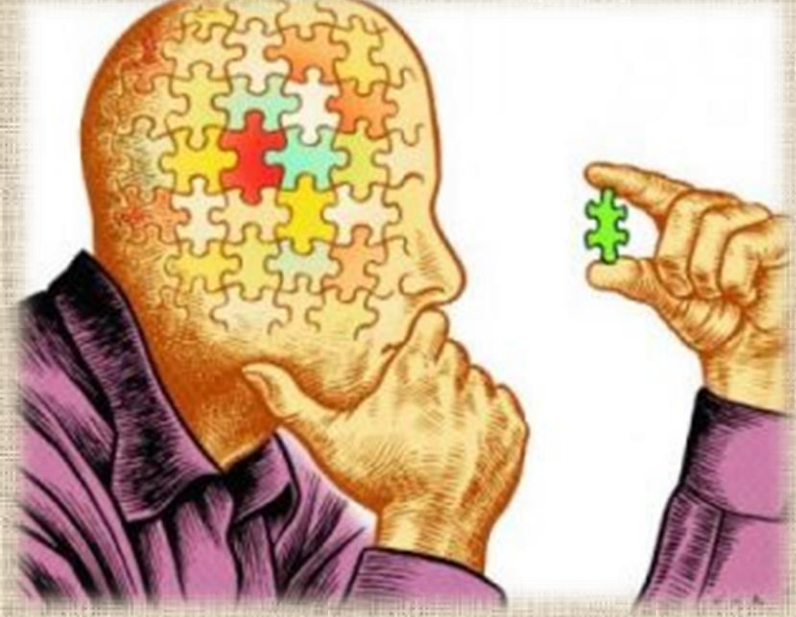
Mahila Mahavidyalaya, Karad

Module III

The self

स्व

- **3.1 Self Presentation** स्व-सादरीकरण
 - अ. — स्व इतरांनी आपले वर्तनाचे अचूक भाकीत करणे. Self other Accuracy in Predicting our Behavior
 - ब. — स्व-सादरीकरण युक्त्या. Self Presentation Tactics
 - क. — समर्पण/मर्जी संपादन करणे Ingratiation
- **3.2 Personal Identity Versus Social Identity.** व्यक्तिगत ओळख विरुद्ध सामाजिक ओळख
 - अ. — मी कोण आहे हे सामाजिक परिस्थितीवर अवलंबून असते. Who I Think I am Depends on the Social Contact.
 - ब. — मी कोण आहे हे इतरजण आपल्याला कसे वागवतात यावर अवलंबून असते. Who I am Depends on Other.
- **3.3 Self Esteem** स्व आदर
 - अ. स्व-आदरभावाचे मापन (Measurement of Self Esteem)
 - ब. स्थलांतर — स्व आदरवर कसा परिणाम होतो. How migration affects self esteem.
 - क. स्त्री पुरुष यांच्या स्व-आदरे पातळीमध्ये फरक आढळतो. Do woman and men differ in their level of self esteem

The Self - स्व

स्व – मी अस्तित्व

स्वतःकडे विशिष्ट दृष्टिकोण – अभिव्यक्ती

किम्बॉल यंग स्व उदय – आंतरक्रियेतून

स्व जपणे

किंग्जेल डेव्हस सामाजिकरणातून स्व–निर्मिती, स्व–जाणीव

व्याख्या Defination

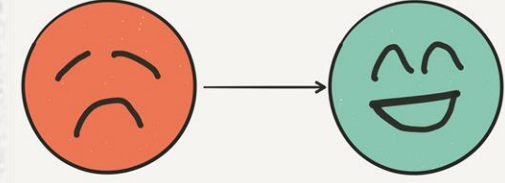

१) मार्गरेट मीड — ‘स्व चे ज्ञान सामाजिक स्व च्या स्वरूपात होते.’

२) किम्बॉल यंग — ‘आंतरक्रियेच्या संदर्भात व्यक्ती स्वतःला जशी पाहते किंवा जाणते त्या व्यक्तीरूपाला स्व म्हणतात.’

३) जॉन्सन — ‘स्वतःच्या व्यक्तित्वाचे प्रतिनिधीत्व करण्याच्या आंतरिक अवस्थेला स्व म्हणतात.’

४) विल्यम जेम्स — ‘ज्या भौतिक किंवा मानसिक वस्तुचा किंवा शक्तीचा मनुष्य आपलेपणाने माझ्या म्हणून उल्लेख करतो. अशा सर्व गोष्टीचा समुच्चय म्हणजे स्व होय.’

ध्येय उद्दिष्टे

भावभावना

सामाजिक परिस्थिती

अनुभव धारणा

आशा आकांक्षा

स्व

अभिवृत्ती

स्वतःची योग्यता

चारित्र्य

हक्क कर्तव्याची जाणीव

३.१) स्व – सादरीकरण Self Presentation

- भूमिका – स्व सादरीकरण
- सामाजिक आंतरक्रियेत – यशस्वी भूमिका – समुहात प्रभावीन
- जोन्स पीटमन – अनुकूल प्रभाव – तंत्र – स्व. सादरीकरण
- व्यक्तिभेद
- अभिव्यक्तीची पातळी
- अनुकरण

अ) स्व—इतरांनी वर्तन अचूक भाकीत करणे. **Self other Accuracy in Predicting our Behaviorur**

- ❖ वर्तनाचे भाकीत, महत्व ,उपयोग
- ❖ भावभावना ,आकांक्षा, उद्देश – नियंत्रण
- ❖ स्व – निवेदन – वर्तनाचे पुनरावृत्ती
- ❖ रॉजर्स व झिरे संशोधन

ब) — स्व सादरीकरण युक्त्या. (Self Presentation Tactics)

१) स्व प्रतिमा संवर्धन (Self Pramotion)

२) स्वयं: पडताळणी दृष्टीकोण (Self Verification Perspective)

क) — समर्पक/ मर्जी संपादान करणे (Ingratiation)

१) इतरांना — मानसन्मान, स्तुती कौतुक करणे.

२) स्व सादरीकरण कौशल्याने करणे.

३.२) व्यक्तिगत ओळख विरूद्ध सामाजिक ओळख

Personal Identity / Social Identity

- व्यक्तिगत ओळख – सभोवतालच्या परिस्थितीत किती भिन्न आहे
- तठस्थ पाहणे
- सामाजिक ओळख – संदर्भ, संस्कृत धर्म, वंश, भाषा
ओक्स, हसलन टर्नन – १९९४ संशोधन

इतरांच्या संदर्भात आपण 'स्व'
चे वर्गीकरण कसे करतो

तुलनेचे स्वरूप

'स्व' चा अनुभव

व्यक्तिगत 'स्व'

आंतरसमुह तुलना आपल्या
समूहातील सदस्यांपेक्षा भिन्न

एक व्यक्ती म्हणून

सामाजिक 'स्व'

समूहांतर्गत तुलना परसमूहातील
सदस्यापेक्षा भिन्न

समूहाचे सदस्य म्हणून

अ – मी कोण आहे हे सामाजिक परिस्थितीवर अवलंबून असते.

Who I Think I am Depends on the Social Contact

- – मेनडोज़ा – डेनटन आयडक – मिशेल स्कोडा- वाक्यपूर्ती चाचणी
- – संदर्भ, वय
- – नातेसंबंध
- – लिंगभूमिका
- – कोणाशी तुलना

ब – मी कोण आहे हे इतरजण आपल्याला कसे वागवतात यावर अवलंबून असते.

Who I am Depends on Other

- – स्वीकार
- – व्यक्तिगत वैशिष्टे
- – परिस्थिती
- – महत्व

३.३) स्व – आदर Self Esteem

बॅरान/बायरन – स्वतःच मूल्यमापन – स्वतःबदलची अभिरूची धन अथवा ऋण

अ) – स्व आदरभावाचे मापन Esteem the measurement of self Esteem

✓ रोझेन बर्ग – १० वाक्याची चाचणी

✓ ध्येय – साध्य

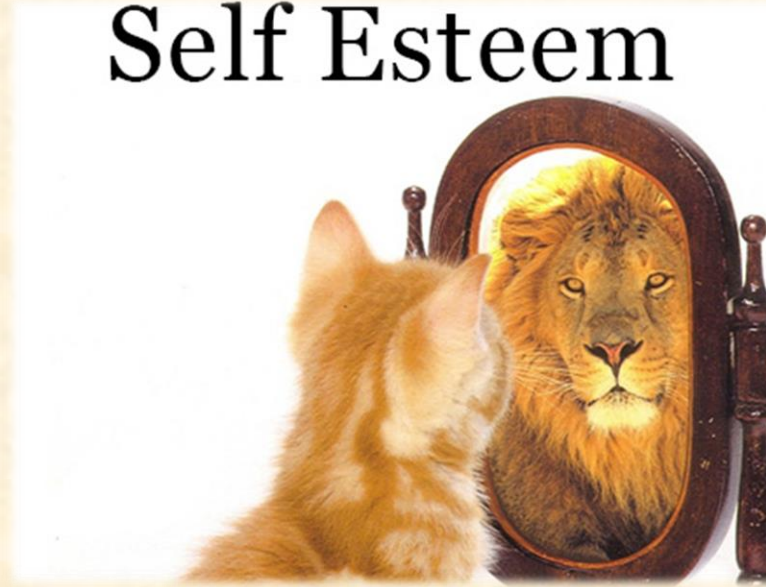
✓ प्रतिभरण

✓ सामाजिक दुर्लक्ष

✓ प्रोत्साहन

✓ स्व आदरभाव कमी – व्यसनाधिनता, दहशतवाद, आक्रमकता

✓ स्व आदरभाव जास्त – स्व प्रेम अवास्तव मत, अहंकार दुखवाळ तर आक्रमक

ब) स्थलांतर – स्व आदरवर कसा परिणाम होतो. (How migration affects self esteem.)

- शहर / देश
- सामाजिक पाठबळ – आधार

क) स्त्री पुरुष यांच्या स्व-आदर पातळीमध्ये फरक आढळतो. (Do woman and men differ in their level of self esteem.)

- लिंगभेद
- स्त्री अवमुल्यन
- विल्यम बेस्ट – संशोधन
- तारूण्यात – स्व-आदर भेद

Thank
You

